NORAKSTS

ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.A42525806
AA43-0598-13/9

S P R I E D U M S
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā, 2013.gada 16.maijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente S.Liniņa,
tiesneši I.Amona un V.Poķis

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *I.K.* pieteikumu par Centrālās zemes komisijas atteikumu izskatīt *I.K.* apstrīdēšanas iesniegumu un Rēzeknes rajona Mākoņkalna pagasta padomes 2005.gada 7.septembra lēmuma Nr.11 atcelšanu daļā par zemes lietošanas tiesību izbeigšanu, un par materiālo zaudējumu un morālā kaitējuma atlīdzināšanu sakarā ar *I.K.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 12.oktobra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rēzeknes rajona Mākoņkalna pagasta padomes (turpmāk – Padome) 2005.gada 7.septembra lēmumu (turpmāk – Lēmums) nolemts:

1) piedzīt bezstrīdus kārtībā no *I.K.* nokavēto nekustamā īpašuma nodokļa maksājumu 1497,27 latu apmērā;

2) atcelt Mākoņkalna pagasta padomes 2000.gada 20.jūnija lēmumu par zemes ar kadastra apzīmējumiem */kadastra apzīmējums/* un */kadastra apzīmējums/* 117,5 ha platībā, kas atrodas Rēzeknes rajona Mākoņkalna pagasta */ciems/*, piešķiršanu lietošanā *I.K.* un ar 2005.gada 7.septembri izbeigt *I.K.* lietošanas tiesības uz šo zemi.

I.K. apstrīdēja Padomes Lēmumu daļā par zemes lietošanas tiesību izbeigšanu Centrālajā zemes komisijā.

Centrālā zemes komisija ar 2006.gada 16.janvāra lēmumu Nr.5275 atteica pēc būtības izskatīt *I.K.* apstrīdēšanas iesniegumu.

[2] 2006.gada 18.septembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *I.K.* (turpmāk arī – pieteicēja) pieteikums, kurā (ņemot vērā vēlāk iesniegtos pieteikuma precizējumus) lūgts uzlikt pienākumu Centrālajai zemes komisijai kā pirmstiesas strīdu izskatīšanas iestādei (augstākai iestādei) izlemt pēc būtības jautājumu par pieteicējas zemes lietošanas tiesībām Rēzeknes rajona Mākoņkalna pagastā.

Tāpat pieteicēja lūdz piedzīt no valsts zaudējumus septiņus miljonus latu par lietojuma tiesību atņemšanu un atlīdzināt zemes vērtību divus miljonus latu, kā arī morālā kaitējuma atlīdzinājumu par aizskartajām pamattiesībām – 100 latus par katru diennakti kopš brīža, kad Centrālā zemes komisija atteica izskatītu lietu pēc būtības.

Pieteikumā un pieteikuma precizējumos norādīti šādi apsvērumi.

[2.1] Pieteicējas zemes lietošanas tiesības tiek ignorētas no Mākoņkalna pagasta pašvaldības puses, bet Centrālā zemes komisija kā augstāka instance nepilda Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktos pienākumus. Centrālā zemes komisija ir valsts uzraudzības iestāde, kurai jānodrošina zemes lietojuma tiesību ievērošana no pašvaldības puses Latvijas Republikas teritorijā.

[2.2] Centrālajai zemes komisijai nav prasīts lemt par nodokļu konfliktu, bet gan par pašvaldības kompetenci, jo pašvaldība nevar atņemt zemes lietošanas tiesības saskaņā ar likuma „Par zemes lietošanu un ierīcību" 33.panta otro daļu, ja pieteicēja tam nepiekrīt.

[2.3] Centrālās zemes komisijas 2006.gada 16.janvāra lēmumā Nr.5275 lietas būtība apzināti sagrozīta, lai pavērtu pašvaldībai iespējas izvairīties no atbildības.

[3] Administratīvā rajona tiesa ar 2008.gada 30.jūlija lēmumu izbeidza tiesvedību lietā, jo konstatēja, ka pieteicējas zemes strīda izskatīšana nav Centrālās zemes komisijas kompetencē.

Administratīvā apgabaltiesa ar 2008.gada 14.novembra lēmumu atstāja negrozītu Administratīvās rajona tiesas lēmumu.

Izskatījis *I.K.* blakus sūdzību, Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments (turpmāk – Senāts) ar 2009.gada 16.janvāra lēmumu lietā Nr.SKA-180/2009 atcēla apgabaltiesas lēmumu un nosūtīja administratīvo lietu jaunai izskatīšanai Administratīvajai rajona tiesai, norādot, ka pieteikuma priekšmets šajā lietā ir Padomes Lēmuma atcelšana daļā par zemes lietošanas tiesību izbeigšanu.

Ar Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 17.novembra lēmumu lietā kā atbildētāja pieaicināta Rēzeknes novada pašvaldība.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 12.oktobra spriedumu pieteicējas pieteikums noraidīts.

Spriedums pamatots ar turpmāk minēto.

[4.1] Padomes Lēmums daļā, ar kuru pieteicējai tika atņemtas zemes lietošanas tiesības, ir ticis izpildīts, jo konkrētais zemesgabals ir nodots citām personām lietošanā un vēlāk privatizēts. Tādējādi Lēmums daļā par zemes lietošanas tiesību izbeigšanu vairs nav atceļams, tomēr ir vērtējams, vai šis Lēmums ir bijis tiesisks.

No Lēmuma izriet, ka zemes lietošanas tiesības pieteicējai ir tikušas atņemtas tāpēc, ka kopš zemes gabala piešķiršanas pieteicējai pastāvīgā lietošanā 2000.gada 31.janvārī tas nav ticis izmantots lauksaimniecības vajadzībām, nav ticis apstrādāts, kā arī tāpēc, ka pieteicēja nav maksājusi pašvaldībai nekustamā īpašuma nodokli par šo zemi.

[4.2] No tiesas sēdē iegūtajiem lietas dalībnieku paskaidrojumiem, tostarp no pieteicējas pārstāvja paskaidrojumiem tiesa konstatē, ka pieteicēja strīdus zemes gabalu nav lietojusi kopš tā piešķiršanas pastāvīgā lietošanā 2000.gadā. To apliecina arī 2005.gada 4.augusta Padomes izveidotās komisijas sastādītais zemes apsekošanas akts *(lietas 1.sējuma 148.lapa)*.

[4.3] Pieteicējas pārstāvis ir norādījis, ka zeme nav apstrādāta, jo tā nekad nav tikusi ierādīta dabā.

Likums „Par zemes lietošanu un zemes ierīcību" neuzliek pienākumu valsts zemes ierīcību, tostarp zemes ierādīšanu un uzmērīšanu, veikt pašvaldībām, kā arī šo darbību veikšana nav priekšnosacījums zemes piešķiršanai pastāvīgā lietošanā.

Kā var secināt no likuma „Par zemes lietošanu un zemes ierīcību" 51.panta 4.punkta, 52.panta, tad zemes ierādīšanu dabā veic Valsts zemes dienests vai īpašas (licencētas) privātpersonas zemes ierīcības procesa ietvaros. Savukārt, lai šo procesu iniciētu, personai, kurai zeme ir piešķirta lietošanā ar pašvaldības lēmumu, pašai ir nepieciešams vērsties Valsts zemes dienestā vai pie licencēta mērnieka ar attiecīgu zemes uzmērīšanas un ierādīšanas pasūtījumu.

No lietas materiāliem tiesa secina, ka pieteicēja pati nav vēlējusies vai pietiekoši aktīvi rīkojusies, lai lietošanā piešķirtais zemes gabals tiktu ierādīts dabā, līdz ar to arī secināms, ka zemes lietošanu pieteicēja nav uzsākusi savas vainas dēļ. Tādējādi arī secināms, ka pieteicēja nav pildījusi likuma „Par zemes lietošanu un zemes ierīcību" 30.pantā noteiktos zemes lietotāja pienākumus un ir atbildīga par zemes neizmantošanu paredzētajam mērķim saskaņā ar minētā likuma normām. Tiesas ieskatā fakts, ka zeme nav ierādīta dabā, neizslēdz personas pienākumus, kas izriet no likuma „Par zemes lietošanu un zemes ierīcību", tostarp arī zemes apstrādāšanas pienākumu, it īpaši, ja zemes ierādīšana dabā lielā mērā ir atkarīga no pašas personas.

[4.4] Līdz ar to tiesa secina, ka Padome apstākļos, kad lauksaimniecības zeme netiek izmantota vairāk kā piecus gadus, ir rīkojusies atbilstoši tiesību normām, pieņemot lēmumu par zemes lietošanas tiesību atņemšanu.

[4.5] Saskaņā ar likuma „Par zemes lietošanu un zemes ierīcību" 33.panta 8.punktu zemes lietotāja tiesības lietot viņam piešķirto zemi izbeidzamas pilnīgi vai daļēji, ja netiek maksāts nodoklis par zemes lietošanu ilgāk nekā divus gadus pēc kārtas.

Lietā nav strīda, ka nekustamā īpašuma nodoklis par konkrēto zemes gabalu nav ticis maksāts no zemes gabala piešķiršanas pieteicējai lietošanā 2000.gadā līdz 2005.gadam.

Pieteicēja kā argumentu nodokļa nemaksāšanai ir norādījusi likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 2.panta trešās daļas 1.punktu, proti, nekustamā īpašuma nodoklis par zemes gabalu viņai nav jāmaksā, jo zemes gabals viņai nav ticis ierādīts dabā, tādējādi viņa nav uzskatāma par zemes gabala valdītāju un viņai attiecīgi nav pienākuma maksāt nodokli.

Pieteicējas kā nodokļa maksātājas statuss apspriežams pēc likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 2.panta piektās daļas, t. i., kā valsts vai pašvaldības īpašumā esošās zemes lietotājai. Arī likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" pārejas noteikumu 3.punkts *(redakcijā, kas bija spēkā Lēmuma pieņemšanas laikā)* paredzēja, ka līdz zemes reformas pabeigšanai nekustamā īpašuma nodokli par zemi, kas saskaņā ar šā likuma 2.pantu neatrodas kādas personas īpašumā vai tiesiskā valdījumā, maksā zemes lietotājs, bet, ja tāda nav, — nomnieks. No minētajām normām secināms, ka zemes precīza ierādīšana un iemērīšana zemes reformas laikā nav izšķiroša nekustamā īpašuma nodokļa maksātāja statusa iegūšanai. Konkrētajā gadījumā, kā jau iepriekš konstatēts, pieteicējai zeme piešķirta lietošanā, līdz ar to tas ir bijis pietiekošs pamats nekustamā īpašuma nodokļa aprēķināšanai. Zemes ierādīšana un iemērīšana lietotājam ir no nekustamā īpašuma nodokļa aprēķināšanas atsevišķā procesā risināms jautājums (kuru, kā redzams no iepriekš konstatētā, pieteicēja nav risinājusi).

Līdz ar to tiesa uzskata, ka Padomei sakarā ar to, ka pieteicēja ilgstoši – vairāk par diviem gadiem – nemaksāja nekustamā īpašuma nodokli, bija tiesisks pamats saskaņā ar likuma „Par zemes lietošanu un zemes ierīcību" 33.panta 8.punktu lemt par zemes gabala lietošanas tiesību atņemšanai pieteicējai.

[4.6] Pieteicēja ir norādījusi, ka zemes lietošanas tiesības saskaņā ar likuma „Par zemes lietošanu un zemes ierīcību" 33.panta otro daļu pašvaldība var atņemt tikai ar zemes lietotāja piekrišanu, bet, ja tas nepiekrīt, - tad tikai ar augstākas institūcijas lēmumu, kurai ir tiesības zemi piešķirt lietošanā. Pieteicēja uzskata, ka tā kā viņa nepiekrīt zemes lietošanas tiesību izbeigšanai, tad attiecīgu lēmuma var pieņemt tikai Centrālā zemes komisija.

Likuma „Par zemes lietošanu un zemes ierīcību" 33. panta otrā daļa noteica, ka zemes lietošanas tiesības izbeidzamas ar tās institūcijas lēmumu, kura piešķīrusi zemi lietošanā, bet gadījumos, kad zemes lietotājs nepiekrīt zemes atņemšanai, — ar augstākas institūcijas lēmumu, kurai ir tiesības zemi piešķirt lietošanā.

Likuma „Par zemes lietošanu un zemes ierīcību" 22.-25.pantā ir norādīti tiesību subjekti, kam ir tiesības piešķirt zemi pastāvīgā lietošanā. Starp šīm institūcijām nav Centrālās zemes komisijas. Tātad Centrālā zemes komisija nav uzskatāma par augstāko institūciju šī likuma izpratnē. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka Centrālajai zemes komisijai arī būtu tiesības pieņemt lēmumu par zemes lietošanas tiesības atņemšanu vai arī atcelt pašvaldības šajā sakarā pieņemto lēmumu.

[4.7] Pieteicējas pārstāvis tiesas sēdē norādīja, ka ir pieļauts būtisks procesuāls pārkāpums, jo Lēmumu nedrīkstēja izpildīt, bet tā darbība bija jāaptur ar apstrīdēšanas brīdi.

Tiesa uzskata, ka Lēmuma darbība ar tā pārsūdzēšanu Centrālajā zemes komisijā nav uzskatāma par apturētu.

Pirmkārt, Centrālā zemes komisija nav pašvaldības augstākā institūcija, kuras kompetencē būtu izskatīt apstrīdēšanas iesniegumus.

Otrkārt, tiesas ieskatā nepastāv normatīvais akts, kas noteiktu, ka Centrālā zemes komisija varētu apturēt pašvaldības pieņemta lēmuma darbību vai ka lēmuma darbība tiek automātiski apturēta, ja pārsūdzība par to ir iesniegta Centrālajā zemes komisijā, līdzīgi kā tas ir ar pieteikuma iesniegšanu tiesā (Administratīvā procesa likuma 185.panta pirmā daļa).

Treškārt, lai gan saskaņā ar likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" 15.panta 2.punktu pašvaldības lēmumus sakarā ar strīdiem par zemes lietošanu var pārsūdzēt Centrālajai zemes komisijai, šī kārtība neaptver visus iespējamos zemes lietošanas strīdus un neattiecas uz jautājumiem par zemes lietošanas tiesību piešķiršanu vai atņemšanu, jo tā pēc likumā „Par zemes lietošanu un zemes ierīcību" noteiktā ir ekskluzīva pašvaldības kompetence.

Pamatojoties uz minēto, tiesa uzskata, ka Lēmuma darbība ar iesnieguma iesniegšanu Centrālajai zemes komisijā nav tikusi apturēta, tādējādi arī pašvaldība rīkojās tiesiski, Lēmumu izpildot.

[4.8] Apkopojot iepriekš minēto, nav pamata atzīt par prettiesisku Padomes pieņemto Lēmumu. Tāpat nav pamata par prettiesisku uzskatīt Centrālās zemes komisijas atteikšanos pārvērtēt Lēmumu, jo jautājumi par zemes lietošanas tiesību piešķiršana vai izbeigšanu nav Centrālās zemes komisijas kompetencē.

[4.9] No Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 7.panta otrā daļas, 9.panta, 4.panta pirmās daļas redzams, ka likumdevējs zaudējumu atlīdzinājumu ir paredzējis tikai gadījumā, ja ir bijusi iestādes prettiesiska rīcība. Izskatāmajā gadījumā tiesa administratīvā akta vai faktiskās rīcības prettiesiskumu nav konstatējusi, līdz ar to atlīdzības izmaksai nav pamata.

Tiesas ieskatā atlīdzinājumu iestādes tiesiskas rīcības gadījumā var piešķirt tikai tad, ja iestāde, veicot tiesisku rīcību, tostarp izdodot tiesisku administratīvo aktu, apzināti un acīmredzami ir pārkāpusi būtiskas cilvēktiesības, proti, nav vērtēta lietderība un ievēroti būtiskie tiesību principi. Šajā lietā nav konstatējams pieteicējas būtisku cilvēktiesību apzināts aizskārums.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 12.oktobra spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norādīts turpmāk minētais.

[5.1] Tiesa nav vērtējusi pieteicējas iesniegtos pierādījumus.

[5.2] Tiesa prettiesiski sašaurinājusi lietas apmērus.

[5.3] Pārkāpts taisnīgas tiesas princips, jo pieteicējai nav nodrošināts atbilstošs pārstāvis.

[5.4] Tiesa nav atlikusi lietas izskatīšanu, lai arī iestāde tiesas sēdē neiesniedza pierādījumus, ko bija apņēmusies.

[5.5] Netika ne skatīta, ne izdalīta lieta par nodokļa tiesiskumu par periodu no 2000. – 2006.gadam.

[5.6] Pieteicēja lūdz kā līdzatbildētāju pieaicināt Valsts zemes dienestu.

[6] Paskaidrojumā par apelācijas sūdzību Centrālā zemes komisija to neatzīst un lūdz noraidīt, norādot, ka pirmās instances tiesa ir izvērtējusi visus lietā esošos pierādījumus un ka spriedums ir tiesisks un pamatots.

[7] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmo daļu Administratīvā apgabaltiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[8] Pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir nepamatota un pieteikums ir noraidāms.

[9] Kā šajā lietā secinājis Senāts, pieteicēja, izmantojot savas likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" 15.panta 2.punktā *(tā laika redakcijā)* noteiktās izvēles tiesības, ir apstrīdējusi Padomes Lēmumu par zemes lietošanas tiesību atņemšanu Centrālajā zemes komisijā. Savukārt Centrālā zemes komisija ar 2006.gada 16.janvāra lēmumu Nr.5275 ir nolēmusi zemes strīdu neizskatīt pēc būtības.

Interpretējot likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" 15.panta 2.punktu *(redakcijā, kas bija spēkā līdz 2007.gada 31.jūlijam, tātad bija spēkā laikā, kad pieteicēja vērsās Centrālajā zemes komisijā)*, kas noteica, ka lēmumus, kas saistīti ar zemes lietošanas tiesībām, varēja pārsūdzēt Centrālajai zemes komisijai *vai* tiesā, Senāts atzina, ka lēmums, ar kuru ir izbeigtas pieteicējas zemes lietošanas tiesības, ir *saistīts ar zemes lietošanas tiesībām* minētās normas izpratnē. Līdz ar to uz šo lēmumu attiecās minētajā normā norādītā pārsūdzēšanas kārtība.

Ievērojot minēto, Senāts atzina, ka Centrālā zemes komisija nepamatoti uzskatījusi, ka zemes strīda izskatīšana nav tās kompetencē. Līdz ar to Centrālās zemes komisijas atteikums izskatīt pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumu par Padomes Lēmumu atzīstams par nepamatotu (*sk. Senāta 2009.gada 16.janvāra lēmumu lietā Nr.SKA-180/2009*).

Taču apstāklis, ka apstrīdēšanas iestāde nepamatoti ir atteikusies pārbaudīt apstrīdētā administratīvā akta pamatotību, nav šķērslis, lai persona varētu vērsties tiesā par administratīvā akta atcelšanu, tāpēc Senāts saskatīja, ka pieteikuma priekšmets šajā lietā ir Padomes lēmuma atcelšana daļā par zemes lietošanas tiesību izbeigšanu, nevis Centrālas zemes komisijas 2006.gada 16.janvāra lēmuma Nr.5275 atcelšana un pienākuma uzlikšana Centrālajai zemes komisijai izskatīt pieteicējas iesniegumu pēc būtības.

[10] Attiecībā uz pieteicējas prasījumu par Centrālas zemes komisijas 2006.gada 16.janvāra lēmuma Nr.5275 tiesiskuma pārbaudi (*skat. pieteikumu un pieteikuma precizējumus lietas I sējuma 3. un 14.lapā*) atzīstams, ka šāds prasījums nav uzskatāms par patstāvīgu prasījumu un tādēļ tas nevar tikt izskatīts administratīvā procesa kārtībā, jo, kā atzinis Senāts, apstrīdēšanas iestādes lēmums par atteikšanos pārbaudīt administratīvo aktu pēc būtības ir iestādes procesuāls lēmums. Minētā iemesla dēļ administratīvā procesa kārtībā nav pārbaudāms atlīdzinājuma prasījums par kaitējumu, kas nodarīts ar Centrālās zemes komisijas lēmumu.

Augstākas iestādes lēmums ir administratīvais akts tikai gadījumā, ja augstāka iestāde ir pārbaudījusi zemākās iestādes izdotā administratīvā akta pamatotību pēc būtības, tādējādi zemākas iestādes vietā izlemjot jautājumu par tiesisko attiecību nodibināšanu, grozīšanu vai izbeigšanu. Savukārt augstākas iestādes lēmumam par atteikšanos izskatīt apstrīdēšanas iesniegumu pēc būtības ir tikai procesuāla nozīme, proti, tas atrisina procesuālu jautājumu par apstrīdēšanas iesnieguma pieļaujamību. Tomēr tam nav materiāli tiesiskas nozīmes, jo tas neietekmē materiāli tiesiskās attiecības, kuru ietekmēšana ir administratīvā akta būtība. Tā kā procesuāls augstākas iestādes lēmums neietekmē materiāli tiesiskās attiecības, tas nerada tiesiskas sekas Administratīvā procesa likuma 1.panta trešās daļas izpratnē. Tas savukārt nozīmē, ka tas nav administratīvais akts un līdz ar to nevar būt patstāvīgs pieteikuma priekšmets (*sk. Senāta 2008.gada 26.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-291/2008 11. un 13.punktu*).

Tādējādi vienīgais administratīvais akts, kas ticis izdots konkrētajā administratīvajā procesā, ir Padomes Lēmums daļā par zemes lietošanas tiesību izbeigšanu. Līdz ar to vienīgais iespējamais, Administratīvā procesa likuma 184.pantam atbilstošais prasījums tiesā šajā gadījumā ir prasījums par Padomes Lēmuma atcelšanu daļā par zemes lietošanas tiesību izbeigšanu.

Ievērojot minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa nepamatoti vērtēja Centrālās zemes komisijas atteikumu izskatīt pieteicējas sūdzību pēc būtības kā faktisko rīcību.

[11] Pieteicēja apelācijas sūdzībā norāda, ka pirmās instances tiesa sašaurināti izskatījusi lietu, jo nav vērtējusi Centrālās zemes komisijas rīcību 1300 ha zemes nepiešķiršanā pieteicējai, zemes neierādīšanā dabā kopš 2000.gada un nekustamā īpašuma nodokļa piedziņas tiesiskumu. Pieteicēja lūdz kā līdzatbildētāju lietā pieaicināt Valsts zemes dienestu un izdalīt lietu par nekustamā īpašuma nodokli.

Pieteicējas arguments ir nepamatots un izteiktie lūgumi ir noraidāmi, jo izskatāmā lieta par šādiem prasījumiem nav ierosināta. Turklāt, kā konstatējams no Tiesu informatīvās sistēmas, pieteicēja ar minētajiem prasījumiem vērsusies tiesā ar atsevišķiem pieteikumiem. Administratīvā rajona tiesas tiesnese ar 2012.gada 19.janvāra lēmumu lietā Nr.6-7-00036-12 atteikusies pieņemt pieteicējas sūdzību par Padomes Lēmuma atcelšanu daļā, ar kuru nolemts

piedzīt no pieteicējas bezstrīda kārtībā nokavētos nekustamā īpašuma nodokļa maksājumus. Savukārt ar Administratīvās apgabaltiesas 2012.gada 20.marta lēmumu lietā Nr.AA43-2387-12/12 atteikts pieņemt pieteicējas pieteikumu par Valsts zemes dienesta faktisko rīcību, neierādot lietošanā piešķirtās zemes 117 ha platībā robežas dabā 2000.gadā un zaudējumu atlīdzinājumu.

[12] Ievērojot iepriekš minētās Senāta atziņas, apgabaltiesas konstatētos faktus, izdarītos secinājumus un pieteicējas pieteikuma būtību, Administratīvā apgabaltiesa šajā lietā izskata tikai prasījumus par Padomes Lēmuma atcelšanu daļā par zemes lietošanas tiesību izbeigšanu un zaudējumu atlīdzinājumu.

[13] Padomes Lēmums daļā par zemes lietošanas tiesību izbeigšanu pamatots ar likuma „Par zemes lietošanu un zemes ierīcību" 33.panta pirmās daļas 8.punktu *(redakcijā, kas bija spēkā Padomes Lēmuma pieņemšanas dienā*), kas paredzēja, ka zemes lietošanas tiesības izbeidzamas, ja ilgāk nekā divus gadus pēc kārtas netiek maksāts nodoklis par zemes lietošanu.

Izvērtējot Padomes Lēmuma daļā par zemes lietošanas tiesību izbeigšanu pamatojumu, lietas faktiskos apstākļus un pirmās instances tiesas sprieduma motivāciju, Administratīvā apgabaltiesa, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā konstatētie faktiskie un tiesiskie apstākļi, secinājums par Padomes Lēmuma daļā par lietošanas tiesību izbeigšanu nekustamā īpašuma nodokļa nenomaksāšanas dēļ tiesiskumu ir pareizs, un spriedumā ietvertais pamatojums par minēto ir pilnībā pietiekams, tāpēc Administratīvā apgabaltiesa pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai minētajā daļā un tos pašus apsvērumus atkārtoti nenorāda.

[14] Pieteicēja nenoliedz, ka nekustamā īpašuma nodokli no 2000. – 2005.gadam par zemi 117,5 ha platībā ar kadastra apzīmējumiem */kadastra apzīmējums/* un */kadastra apzīmējums/* Rēzeknes rajona Mākoņkalna pagasta */ciems/*, kas pieteicējai piešķirta lietošanā ar Mākoņkalna pagasta padomes 2000.gada 20.jūnija lēmumu, nav samaksājusi, jo minēto zemi nav lietojusi, tāpēc ka tā pieteicējai nav ierādīta dabā.

Pirmās instances tiesa spriedumā ir izvērtējusi pieteicējas norādīto pamatojumu kopsakarā ar minēto jautājumu regulējošām tiesību normām un pamatoti atzinusi, ka zemes neierādīšana dabā neietekmē pieteicējas pienākumu maksāt nekustamā īpašuma nodokli par viņai lietošanā piešķirto zemi un ka tas nav iemesls, lai pašvaldība nedrīkstētu lemt par zemes lietojuma izbeigšanu, piemērojot likuma „Par zemes lietošanu un zemes ierīcību" 33.panta pirmās daļas 8.punktu.

[15] Pieteicēja prasījusi atlīdzinājumu par materiālajiem zaudējumiem un morālo kaitējumu, kas nodarīts, atņemot pieteicējai zemes lietošanas tiesības. Tā kā prasījums par zaudējumu atlīdzinājumu ir nesaraujami saistīts ar konkrēto administratīvo aktu, tad, nekonstatējot pārsūdzētā Padomes lēmuma

prettiesiskumu, prasījums par zaudējumu atlīdzinājumu ir noraidāms kā nepamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307., 309.pantu un 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

noraidīt *I.K.* pieteikumu par Rēzeknes rajona Mākoņkalna pagasta padomes 2005.gada 7.septembra lēmuma Nr.11 atcelšanu daļā par zemes lietošanas tiesību izbeigšanu un par materiālo zaudējumu, morālā kaitējuma atlīdzināšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente *(paraksts)* S.Liniņa

Tiesneši *(paraksts)* I.Amona

(paraksts) V.Poķis

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese S.Liniņa
Rīgā, 2013.gada 16.maijā